

ФОРМУЛАР

за достављање предлога и сугестије за измену и/или допуну
НАЦРТА ЗАКОНА О НАУЦИ И ИСТРАЖИВАЊИМА

Молимо да коментаре уносите код чланова на које имате примедбе, са навођењем конкретних предлога за измену и/или допуну. Попуњен формулар потребно је послати на е-мејл адресу наука@мпн.гов.рс

У субјекту емаил поруке потребно је да наведете „Нацрт закона о науци и истраживањима“

Датум: 03.01.2019.

Место: Београд

ПРЕДЛАГАЧ:

Име и презиме	Биљана Косановић
Установа/институција	Универзитет у Београду - Рачунски центар
Е-маил адреса	biljana@rcub.bg.ac.rs

1. НАЧЕЛНЕ ПРИМЕДБЕ И ПРЕДЛОЗИ

Примедбе које у појединостима наводим у следећој тачки се односе на отворену науку, као и на прецизирање неких појмова.

2. ПРЕДЛОЗИ И ПРИМЕДБЕ У ПОЈЕДИНОСТИМА:

Број члана	Члан 9
Предлог за измену и/или допуну	У члан 9 умеће се додатни став који гласи: 7) да омогући отворени приступ резултатима научног рада у складу са Платформом за отворену науку МПНТ
Образложење	У члану 4, став 10, нацрта Закона спровођење истраживачког рада у складу са принципима отворене науке наведено је је као једно од начела на којима се заснивају наука и истраживања, док се у члану 6 истиче се да се <i>истраживачки рад спроводи према принципима отворене науке у складу са платформом отворене науке</i> , којим се регулишу отворени приступ научним публикацијама и примарним подацима, у складу са препорукама

	<p><i>Европске комисије и међународном добром праксом.</i></p> <p>У циљу реализације ових принципа и успешног спровођења поменуте платформе, неопходно је и у Закону прецизирати обавезе научноистраживачких организација које логично проситичу како из чланова 4 и 6, тако и из платформе.</p>
--	--

Број члана	Члан 12, у делу Програми од општег интереса за Републику
Предлог за измену и/или допуну	Након тачке 11, додати следећу тачку: Програм подршке отвореној науци у складу са платформом отворене науке
Образложење	У списак активности и програма који су наведени као општи интересе додати и тачку која се односи на подршку отвореној науци. Отворена наука је међународно општеприхваћен термин која у себи обухвата слободан (бесплатан) приступ научној и образовној литератури, отворене податке, отворене иновације, софтвер отвореног кода и сл. У свим документима из области науке на нивоу Европске уније (а и шире) потенцира се отворени приступ као једини могућ, посебно имајући у виду право шире друштвене заједнице да има приступ резултатима научних истраживања финансираних из јавних/државних извора, односно новцем пореских обвезника. Увођењем синтагме "отворена наука" у овај члан, указало би на јасну опредељеност Министарства да прати промене у овој области, као и да исказује намеру да активно у тим променама и учествује. Та подршка пре свега подразумева успостављање и одржавање одговарајуће инфраструктуре, али и едукацију истраживача, као и финансијска средства неопходна за АПЦ (<i>Article Processing Charges</i>) односно БПЦ (<i>Book Processing Charges</i>).

Број члана	Члан 29
Предлог за измену и/или допуну	<p>део члана који гласи:</p> <p>...елементи од значаја за категоризацију и рангирање часописа и њихово одлагање у репозиторијум. Репозиторијум представља електронску архиву научних часописа, који за потребе категоризације води Народна библиотека Србије.</p> <p>Променити реч репозиторијум у евиденција (или дигитални архив), тако да гласи:</p> <p>...елементи од значаја за категоризацију и рангирање часописа и њихово одлагање у евиденцију/дигитални архив. Евиденција/дигитални архив представља електронску архиву</p>

	<p>научних часописа, који за потребе категоризације води Народна библиотека Србије.</p>
<p>Образложење</p>	<p>Дефиниција речи репозиторијум је јасно дата у Платформи за отворену науку коју је Министарство усвојило усвојило јула 2018. године. То се пре свега односи на ниво доступности, али и на техничке карактеристике. Репозиторијум по дефиницији (наведеној у Платформи за отворену науку):</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) омогућава приступ пуном (интегралном) тексту (2) подразумева интероперабилност (ОАИ/РМН) <p>Садашњи репозиторијум часописа Народне библиотеке Србије не испуњава ни један од ових захтева, те предлажем да се назове евиденција или дигитални архив.</p> <p>Сматрам веома важним да се нови појмови уводе са прецизним значењем, јер ће их само тако истраживачи лакше разумети, а институције поштовати.</p> <p>Платформа за отворену науку Србија: http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2018/07/Platforma-za-otvorenu-nauku.pdf</p> <p>Дефиниција репозиторијума дата је и у европским документима: <i>Commission Recommendation (EU) 2018/790 of 25 April 2018 on access to and preservation of scientific information (No. 32018H0790), 2018, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32018H0790</i></p>